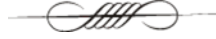

21. Sidorenko J., Deportation of Ukrainian Youth by Russian Invaders: Specifics of Legal Response. *ARC*, 2023. URL: <https://arcrimea.org/en/analytics/2023/03/04/deportation-of-ukrainian-youth-by-russian-invaders-specifics-of-legal-response/>

22. Crimean Challenges and OSCE Supplementary Human Dimension Meeting Side-Events. *ARC*, 2024. URL: <https://arcrimea.org/en/activity/2024/04/22/crimean-challenges-and-osce-supplementary-human-dimension-meeting-side-events/>

Соколюк-Орел Дар'я Андріївна

здобувачка вищої освіти першого («бакалаврського») рівня вищої освіти 1-го року навчання спеціальності 073 «Менеджмент» Миколаївського національного аграрного університету

ОСОБЛИВОСТІ СПІВПРАЦІ МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ ТА ПОЖЕЖНО-РЯТУВАЛЬНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ДСНС УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Одним із найважливіших безпекових пріоритетів місцевих органів влади в умовах воєнного стану є забезпечення життєво важливих функцій та послуг. В умовах війни у регіонах активних бойових дій, прифронтових територіях відбуваються руйнування цивільної (міської) інфраструктури. При таких умовах окреслюються завдання, які постають перед місцевими органами влади у кризових ситуаціях [1, с. 42].

Розбудова системи забезпечення стійкості функціонування об'єктів цивільної (міської) інфраструктури багато в чому залежить від формування комплексу організаційно-правових інструментів цілей, механізмів та координації зусиль усієї системи управління: органів державної влади, органів місцевого самоврядування, установ, суб'єктів господарювання та організацій будь-якої форми власності. За час воєнних дій на території України масштаби руйнувань цивільних об'єктів є безпрецедентними. З самого початку повномасштабного вторгнення знищуються житлові будинки, комунальні заклади, господарські споруди, об'єкти цивільної енергетичної інфраструктури.

В таких умовах місцеві органи виконавчої влади повинні забезпечити стійкість територіальних громад до кризових ситуацій, мати плани підтримки життєво важливих функцій. Одним із завдань в умовах ведення бойових дій є організація пожежогасіння на об'єктах цивільної (міської) інфраструктури [2, с. 38]. Тому дуже важливо розглянути питання пожежогасіння та особливостей оперативних дій підрозділів ДСНС на об'єктах цивільної (міської) інфраструктури, що є важливим у забезпеченні стійкості життєво важливих функцій існування громад.

Із самого початку війни більшою мірою страждає міська інфраструктура: споруди, будівлі, системи і служби, які підтримують функціонування міста [3, с. 11]. Цивільні об'єкти піддаються вогневому ураженню практично усіма бойовими засобами, внаслідок чого відбуваються значні руйнування, гинуть люди, виникають складні пожежі.

Цивільне населення, на межі людських і технічних можливостей захищають рятувальники ДСНС [4, с. 125]. Від початку воєнних дій йми ліквідовано десятки тисяч пожеж, проведено безліч аварійно-пошукових та невідкладних робіт, знешкоджено велику кількість вибухонебезпечних предметів і мін тощо. Оперативно-рятувальні служби цивільного захисту (ОРСЦЗ) в умовах воєнного стану здійснюють свою діяльність відповідно до завдань, які покладені на ДСНС. Це набагато більше завдань, які були притаманні службі у мирний час (гасіння пожеж та проведення рятувальних робіт).

Під час воєнного стану служба отримала додаткове коло завдань, а саме: залежно від обстановки забезпечення електроживленням об'єктів цивільної (критичної) інфраструктури; проведення евакуації населення з небезпечних територій; ексгумація тіл загиблих громадян [5, с. 267]; доставка гуманітарної допомоги та вантажів тощо. Такий перелік завдань потребує концентрації зусиль і засобів, змін в організації діяльності служби.

Першочергові зміни, які були запроваджені у пожежно-рятувальних підрозділах ДСНС (ПРП ДСНС), зокрема міста Миколаєва: а) введений особливий режим несення служби - на чергуванні перебувала подвоєна кількість особового складу; б) в підрозділах у бойовий розрахунок була введена резервна техніка та обладнання; в) місцеві гарнізони були посилені оперативними підрозділами ДСНС, які були евакуйовані з окупованих територій.

Зрозуміло, що при гасінні пожеж та проведенні аварійно-рятувальних робіт (АРР), в умовах масштабних обстрілів, виникало значне навантаження на систему управління силами та засобами. В таких умовах у чергових частинах ОКЦ територіальних підрозділів ДСНС був організований посилений варіант несення служби, для керівництва гасінням пожеж був залучений начальницький склад оперативних груп Головного Управління ДСНС Миколаївської області.

Цілодобовий режим оперативного управління силами і засобами в таких умовах забезпечували оперативні штаби, які працювали в захищених пунктах управління. Їх діяльність полягала у: зборі інформації про оперативну обстановку [6, с. 101]; організації взаємодії між ПРП та службами забезпечення, підрозділами ЗСУ, ТРО, Нацполіції тощо. Бомбардування та обстріли об'єктів цивільної інфраструктури додали роботи підрозділам ДСНС: розвідка місць для укриття особового складу; виявлення наявних на місці робіт ВВП, що не розірвалися; у випадках повторних обстрілів вибір місць дислокації та маршрутів слідування; евакуація та рятування людей; розбирання завалів, вилучення постраждалих та загиблих тощо.

Рятувальні роботи та ліквідація наслідків ворожих обстрілів потребує достатньої кількості фахівців з рятувальних робіт та розбирання завалів на висотах. Нажаль на початок війни у підрозділах аварійно-рятувальних загонів спеціального призначення їх було недостатньо [7, с. 149]. Тому рішення о залученні на службу додаткового особового складу фахівців з досвідом виконання робіт на висотах був логічним та своєчасним.

Під уламками конструкцій будівель і споруд, які були зруйновані бомбардуванням та обстрілами залишалися люди, які благали про допомогу. Для оперативності дій при деблокуванні поруч з рятувальниками, які вручну, використовуючи аварійно-рятувальний інструмент та засоби малої механізації, працювали кінологічні підрозділи. Величезний обсяг робіт при проведенні пошукових робіт, АРР при ліквідації завалів вимагає постійного оновлення та матеріально-технічного забезпечення [8, с. 74]. Підрозділи ПРП своєчасно отримали необхідну пожежно-рятувальну техніку та обладнання, захисний одяг, засоби розмінування та знешкодження ВВП, інженерні засоби важкої механізації тощо. Постійна допомога з боку центрального апарату ДСНС, Миколаївської міської ради поповнила парк новими видами пожежно-рятувальної та спеціальної техніки [9, с. 601], для розбирання завалів засобами малої і важкої механізації.

Отже, ефективність оперативних дій під час ліквідації пожеж та забезпечення готовності пожежно-рятувальних підрозділів до дій в умовах війни є одним із пріоритетних завдань ДСНС. Від взаємодії ПРП ДСНС, комунальних служб населених пунктів, правоохоронних органів, підрозділів ЗСУ, ТРО, піротехнічних підрозділів, представників місцевих адміністрацій залежить безпека громадян та їхній надійний захист від пожеж у багатьох населених пунктів України, які опинилися в зоні бойових дій, прифронтових зонах та зонах обстрілів, зокрема Миколаївської області. Надання допомоги підрозділам ПРП ДСНС є одним з пріоритетів для міської влади.

Література:

1. Іваненко В. С., Курепін В. М. Органи місцевого самоврядування в умовах воєнного стану. *Моделювання соціально-економічного розвитку в системі забезпечення продовольчої безпеки* : зб. тез Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Миколаїв, 10-11 трав.2023р.). Миколаїв : МНАУ, 2023. С. 41-44. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/13902>.